

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2465
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglezni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.408

Baldwin in Laval o vojni v Afriki

Angleški ministrski predsegnik tolmači stališče Velike Britanije — Edenov odgovor Lloyd Georgeu — Laval bo odstopil, ako se predlože vojaške sankcije proti Italiji — Pogajanj o Afriki še ni — Prva Musolinijeva koncesija

Baldwinova izjava

LONDON, 25. oktobra. V angleški spodnji zbornici je dejal ministrski predsednik Baldwin v abesinski zadevi, da je definitivno dokazano, da je s politiko angleške vlade solidaren ves narod in je ta politika enotna za vse prihodnike britanskega imperija. Ekspozicija, ki ga je podal zunanji minister Hoare, ki je izraz mnenja vseh članov vlade, ki so z njim popolnoma solidarni. Ako bi se dosegel miren sporazum, bi se moralo zgoditi s privoljenjem tako Italije, kakor Abesinije in Društva narodov. Društvo narodov je v sedanjih razmerah storilo več, kakor se je moglo pričakovati in bo njegova akcija, ki bo izvedena kakor bodo razmere zahtevale, na vsak način morala biti učinkovita. Velika Britanija pa ne bo storila nobenih posebnih korakov ali akcij, toda bo aktivno sodelovala pri vseh kolektivnih akcijah, kakor bo zahtevalo Društvo narodov. V interesu miru pa mora Velika Britanija v tem trenotku povečati sredstva svoje obrambe.

Kritika Lloyd Georgea

Za Baldwinom je govoril Lloyd George, ki je kritiziral zunanjo politiko in očital Hoareju ter Edenu da pri izvajanju politike Društva narodov nista bila dovolj energična. Dalje je obtožil Francijo da je v zadnjem času založila Italijo z velikimi količinami vojnega materiala, zlasti eksplozivnega. Vprašal je Hoareja in Edena, če sta o tem poučena? Nadalje je vprašal, če je res, da je bil v zadnjih dneh sklenjen neki kompromis, po katerem naj bi Anglija odpoklicala del svojega vojnega brodomorja s Sredozemskega morja? Končno je pa vprašal tudi, zakaj Anglija ni intervenirala prejšnji teden, da bi preprečila pričetka vojne v vzhodni Afriki? Sedanj položaj je po njegovem mnenju kritičen, ker ne gre več samo za italijansko-abesinski, ampak tudi za italijansko-angleški spor.

Edenova pojasnila

Lloyd Georgeu je odgovoril minister Eden. Dejal je, da je Francija lahko svobodno zalagala Italijo z vsem, dokler to ni bilo po Društvo narodov prepovedano. Sedaj tega gotovo ne dela več. Glede preprečitve vojne med Italijo in Abesinijo je naglasil, da je Društvo narodov moglo pričeti postopanje šele tedaj, kadar je Italija prekršila pakt ženevske institucije. Eden je prepričan, da bo akcija Društva narodov uspešna. Izdelani program se bo izvedel do konca. Ni še mogoče vedeti, kakšen bo končni rezultat gospodarskih sankcij, je pa vendar gotovo, da bodo težko prizadele Italijo. Docela netočne so pa informacije, da bi bila Anglija dala Italiji kakršnekoli garancije, a najmanj take, da bo odpoklicala del svojega brodomorja s Sredozemskega morja. Prav tako Anglija ni storila ničesar, kar bi ji onemogočilo blokirati Italijo in zapreti Sueški prekop. V tem ni nobene spremembe in je ne bo.

Program Društva narodov se bo izvajal dalje. Edina garancija, ki jo je Anglija dala Italiji, je izjava, da ne bo storila ničesar na svojo roko.

Lavalov ekspozicija

PARIZ, 25. oktobra. O Lavalovem poročilu, ki ga je dal odboru za zunanje zadeve francoskega parlamenta, se izve še sledeče: v Društvo narodov se doslej še ni govorilo o vojaških sankcijah in se zaradi tega more smatrati, da je ta vrsta sankcij odbita. Prav tako se med Francijo in Anglijo doslej ni razpravljalo niti o vojaških sankcijah niti o pomorski blokadi Italije, ali zapretju Sueškega prekopa. Laval je naglasil, da je predlagal odgoditev sankcij za nedoločeno dobo, kar pa je Anglija odklonila. Sedaj se trudi, da se rok za pričetek izvajanja sankcij čimbolj odgodi in se na ta način omogoči nadaljnja pogajanja za mirno rešitev spora. Izpolnjevanje določil člena 16. pakta Društva narodov pa mora Francija spoštovati, ker sloni vsa njena politika na ženevskih načelih. Njegova dolžnost pa je vendar obdržati tudi sodelo-

vanje z Italijo in tako rešiti italijansko-francoski sporazum.

Pogajanj še ni

Nadalje je izjavil, da je po sporočilu poslanka Ceruttija Italija pripravljena odpoklicati iz Tripolitane 1 divizijo svoje vojske. Sedaj pričakuje, da bo Anglija to upoštevala in bo tudi sama odpoklicala s Sredozemskega morja del svojega brodomorja. Pogajanja za rešitev italijansko-abesinskega spora se pa dejansko še niso mogla pričeti. Veruje pa, da bo to mogoče storiti, čim bodo sporočeni končni italijanski predlogi. Sporazum se mora doseči v okviru Društva narodov.

Laval bi odšel o čil

Na vprašanje glede vojaških sankcij v bodočem razvoju, je Laval dejal, da bo v primeru, ako bi se v italijansko-abesinskem sporu zahtevala proti Italiji uporaba vojaških sankcij, zadevni predlog staviti Franciji drug zunanji minister, ne on. To pomeni, da bi Laval v takem primeru odstopil. Naposled je Laval preciziral stališče do sodelovanja angleške in

francoske vojne mornarice na Sredozemskem morju. Naglasil je, da za koncentracijo angleške mornarice ni dala naloga Društvo narodov. Francija bi bila zaradi tega dolžna podpreti Anglijo s svojim brodomorjem samo ako bi Anglija bila napadena pri izvajanju po Društvo narodov določenih sankcij, ali v kakem drugem primeru, ki bi to zahteval, kar bi pa moralo ugotoviti s svojim uradnim postopkom šele Društvo narodov.

Mussolinijev sklep

LONDON, 25. oktobra. Sklep Mussolinija, da odpokliče iz Libije eno divizijo italijanske vojske, je napravil tu dober vtis. V političnih krogih se zatrjuje, da se bodo sedaj pričela intenzivna pogajanja za odpoklic dela angleške vojne mornarice s Sredozemskega morja. Splošno se tudi trdi, da je napetost med Italijo in Anglijo zaradi Mussolinijeve odločitve nekoliko ponehala. Zaenkrat pa je to dogodek postranskega spora, ki ni v dejanski zvezi z glavnim t. j. vojno v vzhodni Afriki.

Z načrtom ne bo nič

RIM, 25. oktobra. Turinska »Stampa« poroča iz Pariza, da pričenjajo tudi že v Lavalovi okolici dvomiti v uspeh njegove akcije, ker se zdi, da je angleška vlada samo zaradi bližajočih se parlamentarnih volitev pokazala nako popustljivost in naklonjenost Lavalovi akciji. V resnici pa je položaj tak, da Anglija dejansko niti pred niti po volitvah ne bo pristala na kaka pogajanja na podlagi Lavalovega načrta.

Prava vojna se bo šele pričela

Na severnem bojišču priprave za ofenzivo — Na južnem veliki boj brez rezultatov — Abesinija se ne vda

LONDON, 25. oktobra. Na abesinskem severnem bojišču se nadaljuje koncentracija abesinskih čet južno od črte Aksum—Adua—Adigrat. Vojska rasa Sejuma se zbira med Verio in Gero, dveh pritokoma reke Takaze. S tem so se te čete pomaknile v ozemlje, ki leži severno od Makale. Ras Sejum je pri Aksumu tudi že izvršil prvi napad na italijanske postojanke, menda pa brez posebnega uspeha. Položaj je sedaj tak, da se pripravljajo na ofenzivo tako Italijani kakor Abesinci. Abesinska vojska šteje na severu sedaj že okoli 300.000 mož. Ni pa še sigurno, ali bodo Abesinci pustili Italijane prodreti dalje v gorovje in jih bodo šele tam napadli, ali pa bodo skušali sami predreti italijansko linijo. Z južne fronte poročajo, da so se razvile čete rasa Deste na več sto kilometrov dolgi črti. Tu stoji, kakor na severu, tudi okoli 300.000 abesincev nasproti 140.000 mož generala Grazianija. Glavna obramba Abesincev je tu posve-

čena Goraheju. Iz raznih virov so prišla včeraj in danes poročila, da so Italijani na tej fronti pričeli novo ofenzivo in so v teku veliki boji. Vendar pa ni nobenih vesti o kakem napredovanju italijanske vojske. Iz tega se sklepa, da nudijo Abesinci tak odpor, da napredovanje ni več mogoče. Z vzhodnega bojišča še vedno ni nobenih poročil in se iz tega sklepa, da tam sploh ni nobenih bojev.

ADIS ABEBA, 25. oktobra. Abesinija je zaradi zakulisnih pogajanj v Evropi silno ozlovoljena in razočarana ter vedno bolj spoznava, da se bo morala zanašati le na svojo lastno moč in neuklonljivost. Zaradi tega se pričakuje, da se bo aktivnost abesinske vojske v kratkem znatno povečala. Iz okolice cesarja se zatrjuje, da se bo prava vojna med Italijani in Abesinci pričela šele v teku enega ali dveh tednov in so bili sedanj spopadi le uvod v to vojno.

Železniška nesreča v Srbiji

Trčala sta skupaj brzi in tovorni vlak - Štirje potniki ubiti, šest ranjenih

BEOGRAD, 25. oktobra. (Avala.) Med postajama Stolač in Paračin se je dogodila danes ob 3.48 težka železniška nesreča. Brzovlak št. 101 je na odprti progi iz še neznanega vzroka zavozil v tovorni vlak št. 160. Posledice so bile hude: obe lokomotive sta se razbili in zdrobljenih je tudi sedem voz. Pri tem so bile štiri osebe ubite, tri so bile nevarno, tri pa lažje ranjene. Direktor beogradske direkcije se je sam odpeljal s pomožnim

vlakom na kraj nesreče in izdal potrebna navodila. Promet na progi Beograd—Niš je začasno ustavljen. Uradna komisija je že uvedla preiskavo.

Na tacišču domače politike

Dr. Maček o sporazumu

Te dni je obiskal znani politik JRZ dr. Laza Marković v Zagrebu dr. Mačka in

razne druge predstavnike izveparlamentarne opozicije, s katerimi je imel več zaupnih sestankov. Po tem Markovićevem obisku je podal dr. Maček listom sledečo izjavo: »V resnici se ne izogibam razgovorom niti z eno izmed političnih skupin iz Srbije, ki ima količjak korena v srbskem narodu. Ni pa res, da so vse te skupine enake, kajti nič ljudi bolj ne zblíža, kakor skupna borba. Mi Hrvati smo s srbijansko opozicijo vzdržali težko in odorno borbo. Resnica je tudi, da končni sporazum lahko napravimo samo s pravimi predstavniki Srbije, to je samo z ljudmi, ki so jim Srbi poklonili svoje zaupanje na splošnih volitvah. Treba pa je upoštevati, da politika ni matematika, pač pa v pretežnem delu stvar psihologije in je zato odločilne važnosti, katera skupina bo prva imela pogum, da Srbom iskreno in odkrito predloži celotno hrvatsko vprašanje že pred volitvami, in da srbski narod pripravi za iskreni in pravični sporazum, kakor je hrvatski narod zanj pripravljen že od nekdaj. Mislim, da so skupine srbijanske izvenparlamentarne opozicije v tem pogledu na dobri poti.«

S tem v zvezi se zatrjuje, da bo v kratkem nov sestanek združene izvenparlamentarne opozicije, na katerem bodo njeni voditelji dokončno določili program skupnega dela. Smo res radovedni, če bo vsaj zdaj ugotovljen ta »skupni program«.

Podtalni nameni hrvaških klerikalcev. Zagrebško glasilo JRZ »Zajednica« odredka dr. Vlatku Mačku legitimacijo za predstavljanje vseh Hrvatov in pravi ob tej priliki, da so dr. Mačka proglasili za voditelja Hrvatov prvi le hrvaški klerikalci. Njihovi nameni pa niso čisti. S klanjanjem dr. Mačku hočejo le v njegovi senci obnoviti in utrditi svoje postojanke po Hrvaškem, bi ga pa potem ob prvi priliki izdali in zapustili.

Socialni problemi

Nekoliko sprememb k uredbi o znižanju prejemkov

Zvišale so se doklade za otroke — V veljavo stopijo 1. novembra

Ministrski svet je imel danes ob 17. do 19. sejo pod vodstvom predsednika vlade g. dr. Milana Stojadinovića. Poleg reševanja tekočih resodnih zadev je ministrski svet definitivno odobril uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o znižanju prejemkov državnih nameščencev. S temi spremembami so izvršene nekatere ublažitve prvotne uredbe. Razen tega je ministrski svet odobril ministru za socialno politiko 8 milijonov Din za nabavo živil za pasivne kraje.

Glavne spremembe uredbe o znižanju plač državnih nameščencev, ki jih je sprejel ministrski svet na današnji seji so naslednje:

Poročena državna uslužbenka ima pravico do osebne doklade, če mesečni bruto dohodek njenega moža ne znašajo nad 500 Din. Ako pa znašajo nad 500 Din se zniža osebna doklada za toliko, kolikor znaša polovica one vsote, ki ostane, če se od mesečnih bruto dohodkov moža odbije 500 Din. Pod bruto dohodki se razumejo dohodki v denarju iz službene ga odnošaja, ki služijo za davčno osnovo po zakonu o neposrednih davkih.

Dokladi za vsakega zakonskega ali pozakonjenega otroka znaša mesečno po draginskih razredih: ako ima državni uslužbenec do tri otroke po 130 v prvem in po 110 v drugem in tretjem draginskem razredu, če pa ima nad tri otroke, po 140 v prvem in po 120 v drugem in tretjem draginskem razredu.

Če sta oče in mati državna uslužbenca ali če je eden izmed soprogov v aktivni službi, drugi pa osebni vpokojenec, pripada doklada za otroka očetu, sicer ako ima do 3 otroke po 80 Din, nad 3 otroke pa po 90 Din za vsakega otroka brez razlike na draginski razred. Če je zakon ločen, pripada draginska doklada onemu, ki vzdržuje otroka.

Če je mati v državni službi, oče pa kakega drugega poklica, mati nima pravice do doklade za otroka razen v primeru, da je oče siromašen ali nesposoben za pridobivanje. Če je zakon ločen, ima mati pravico do doklade za otroka, če ga ona vzdržuje, ali če mož za otroka nič ne plača.

Če je žena, ki je v državni službi, drugič poročena, ima pravico do doklade za otroka iz prvega zakona. Če pa ni v državni službi in ni osebni vpokojenec ali

če živi ločeno od moža-državnega uslužbenca, ji gre pravica do doklade na otroka, ako ga ona vzdržuje.

Glede upokojencev določa nova uredba:

Rodbinski upokojenci, katerim je pokojnina odmerjena po smrti osebe, iz katere izvira pravica do pokojnine, imajo pravico do iste osebne doklade, kakor bi jo imel umrli upravičenec.

Omožera osebna vpokojenka, ki ji je bila priznana pokojnina po 31. avgustu 1923, ima pravico do polne osebne doklade, če mesečni bruto dohodki njenega moža ne znašajo nad 500 Din. Če pa znašajo nad 500 Din se zniža osebna doklada za toliko, kolikor znaša polovica one vsote, ki ostane, če se od bruto dohodkov moža odbije 500 Din. Ta odbitek pa odpade, če živi žena ločeno od moža.

Glede doklad za otroke veljajo enake določbe za vpokojence, kakor za aktivne uslužbenke. Vpokojenecem, ki nimajo polnih 25 let efektivne državne službe, se osebna doklada zniža za 25 odstotkov. To velja tudi za rodbinske vpokojenke, ki niso dovršile 60 let starosti.

Analogne določbe veljajo za orožnike in granicarje.

Nova je določba, da odrejeno znižanje ne velja za posebne doklade, stalne honorarje in nagrade, ki se plačujejo za nočno službo. Te spremembe stopijo v veljavo s 1. novembrom.

Orožniki

Rodbinski dodek za vsakega zakonitega ali pozakonjenega otroka v smislu odst. 1. čl. 83 zakona o žandarmeriji z dne 6. nov. 1931 znaša mesečno v prvem, oziroma drugem in tretjem draginskem razredu:

- a) če ima orožnik do 3 otroke 130, 110, 110 dinarjev,
- b) če ima orožnik več kakor 3 otroke 140, 120 in 120 Din.

d) Da se v odst. 2 čl. 9 uredbe o znižanju osebnih prejemkov državnim in samoupravnim uslužbencem doda na koncu nov odstavek, ki se glasi:

Istotako ne velja to tudi za one posebne dodatke, stalne honorarje in nagrade, ki se odrejajo za nočno službo.

Vse te določbe stopijo v veljavo s 1. novembrom 1935.

Gospodarska življenje

Slovesna otvoritev I. mariborskega sadnega sejma

Razstava sadja, kakršne še Slovenija ni videla — Manifestacija napredka in umnosti štajerskih sadjarjev — Razstavljenih je okrog 8 vagonov najzlahajnejših sadnih vrst — Ogromno zanimanje domačinov in tujcev za prvi sadni sejem

Danes dopoldne ob 10. uri se je slovesno otvoril I. mariborski sadni sejem, ki so ga organizirale štajerske sadijske in kmetijske podružnice. Prostorna union ska veranda se je spemila v prvi sadni raj, katerega zlahajni vonj objema vso okolico. Še pred napovedano uro so se zbrali na verandi številni zastopniki štajerskih sadijskih in kmetijskih podružnic ter predstavniki vsega mariborskega javnega življenja. Navzoči so bili tudi vsi ravnatelji mariborskih srednjih in meščanskih šol ter upravitelji vseh osnovnih šol, kar dokazuje, da ima razstava tudi velik vzgojni pomen.

V programu razstavnega odbora je pozdravil pokrovitelja sadnega sejma bana dr. Natlačen in vse odlične predstavnike predsednik šentpeterske sadijske podružnice g. Kovačič. V svojem nagovoru se je najprej toplo zahvalil vsem razstavljalcem in oblastvom za pomoč. Naglasil je, da je to prvi sejem v Mariboru, ki so ga organizirali naši sadjarji sami in iz lastnih nagibov ter potreb z namenom, da bi spravili svoje zlahajne pridelke v denar, obenem pa da

bi manifestirali svoj napredek in umnost v sadjarstvu. Vse odličnike je nato v imenu Sadijskega in vrtnarskega društva za dravsko banovino pozdravil sadijski in vrtnarski nadzornik g. Humek. V stvarnih izvajanjih je prikazal navzočim trud in požrtvovalnost, ki je potrebna za vzgojo takega sadja, posebej pa še za prireditve take razstave. Dejal je, da je prehodil mnogo sveta in da še take razstave ni videl. Posebej je poudaril važnost, da so to razstavo organizirali naši sadjarji sami na lastno pobudo. Čestital k prirediteljem in jim želel čim več uspeha.

Ban otvarja razstavo.

Po pozdravnih nagovorih je povzel besedo pokrovitelj sadnega sejma ban dravske banovine dr. Natlačen. V daljših izvajanjih je pohvalil prizadevanja in stremeljenja štajerskih sadjarjev ter jim čestital k naravnost zavidljivemu uspehu, kakršnega so dosegli s svojo prvo razstavo, s svojim prvim sejemom. Dejal je, da s tem najlepše dokumentirajo in manifestirajo delo svojih rok. Posebej je na-

glasil, da imajo v pogledu sadjarstva prvenstvo v naši državi spodnještajerski sadjarji, ki jim je iskreno čestital k uspehu, nato pa otvoril razstavo.

Nekaj toplih besed je spregovoril nato navzočim prirediteljem sadnega sejma mariborski škof dr. Tomažič, ki je izrazil svoje veselje nad tako divno razstavo in jim želel čim lepših uspehov. Po otvoritvi so si nato odlični predstavniki ogledali razstavo, katero so jim razkazovali odborniki sadijskih in kmetijskih podružnic. Ogledali so si tudi razstavo pristnih štajerskih kmečkih vin, ki je priključena sadnemu sejmu.

Sadni sejem bo odprt do vključno ponedeljka 28. tm. Tako kot je prirejen in organiziran je impozantna manifestacija našega sadjarstva. Razstavljeno je samo najzlahajnejše štajersko sadje, ki si bo potom (akih sejmov pripravilo) pot na vse svetovne trge. Mimo tega pa je še velikega lokalnega pomena, saj imajo priliko meščani, da se preskrbijo za zimsko z res kvalitetnim sadjem.

Slaba žitna letina. V primeri s povprečnim uspehom žetve v letih 1925 do 1934 ter z lanko je dala letošnja žetev (milijonov metrskih stotov):

	1925-1934	1934	1935
pšenice	21,83	18,59	19,89
ječmena	3,95	4,09	3,78
rži	1,98	1,95	1,95
ovsa	3,23	3,33	2,27
koruze	35,46	51,54	23,65

Žetev pšenice je torej še vedno pod povprečjem v letih 1924-1934. Žetev ječmena in rži je primeroma zadovoljiva,

Ptujske novice

Iz vojaške službe. Iz Ptuja sta premeščena podporočnik gg. Bartol in Dragičič. Častniški zbor ptujske posadke jima je priredil v prostorih častniške čitalnice prav lepo odhodnico, katere se je udeležilo tudi lepo število meščanov.

Naplavljeno truplo. Žrtve zločina. — Drava je naplavila v Zabukovcih niže Ptuja truplo starejšega moškega. Naplavljeno truplo, ki ga je našel na produ najemnik Alojz Juhner, ima na temenu glave veliko in več manjših poškodb, ki izvirajo od udarcev s topim predmetom in deloma tudi z nožem. Utopljenec je star približno 70—75 let, je majhne in šibke postave, velikih sivih brk, na obrazu pa ima obraščeno brado, brez zobov in brez suknje in klobuka. Utopljenec je brezdvomno identičen s Francem Korošcem, ki je kakor znano prišel dne 15. t. m. iz Petrovcev v Prekmurju, k neki razpravi v Maribor, od koder pa je nenadoma izginil. Ker so navedene poškodbe, ki izvirajo brezdvomno iz zločina, je sodna oblast odredila obdukcijo trupla. Sodna komisija je dognala, da rane na glavi ne izvirajo od udarcev, temveč, da so nastale šele v vodi, ki je truplo butalo ob skalovje. — Mrtvecu manjkata na levi roki 2 prsta, v žepu pa so našli 11.50 Din gotovine.

Popravek. Včerajšnja notico iz Ptuja popravljamo v toliko, da Krapša, ki se je obesil v policijskih zaporih, ni bil od orožnikov izročen policiji, ampak je policija je dala zapore na razpolago. Prišli pa so Krapšo orožniki iz Pragerskega. Policija torej ne nosi nikake odgovornosti.

Tezenske novice

Sokolsko društvo zapuščata marljiva člana telovadca br. Jurkovič in Breznik, ki odhajata k vojakom. Imenovani ma priredimo poslovljni večer v soboto, 26. t. m. v gostilni Pulko.

Gradbeno dovoljenje za gradnjo pritične hiše sta dobila Justina Mojzerjeva v Jenkovi ulici in tesarski mojster Franjo Špes st. iz Maribora v Maistrovi ulici. Posestniku Vurcingerju je dovoljena parcelacija travnika med Ptujsko cesto in Cankarjevo ulico.

Hišo Cotičevih naslednikov v Gregorčičevi ulici je kupil upravitelj g. Horvat iz Prekmurja.

Naše ceste se posipavajo z gramozom. Zlasti je potrebna popravila Aškerčeva ulica, ki je najkrajša zveza med Teznom in Radvanjem in je otvorena do prestavitve drogov visoke napetosti samo za pešce. Ugodimo prošnji Radvanjčanov in popravimo cesto!

zelo pa je nazadovala žetev ovsa, najbolj pa žetev koruze, ki je več ko za polovico slabša od lanske. Zaloge lanske pšenice se cenijo na približno 10.000 vagonov ali 1 milijon metrskih stotov. Za domačo prehrano je potrebnih od 17 do 18 milijonov metrskih stotov in bi bilo torej pšenice dovolj za prehrano ter bi je še nekaj ostalo za izvoz.

Stanje aktivnih kliringov. Po izkazu Narodne banke z dne 17. okt. se je naš aktivni saldo z Nemčijo znižal za 2,2 na 317 milijonov dinarjev. Na izplačila je treba čakati 6 mesecev. V kliringu z Italijo se je italijanski dolg povečal za 7 na 159 milijonov Din. Zadnje izplačilo je z dne 25. julija in je treba čakati na izplačilo skoraj tri mesece. Naš aktivni saldo z Romunijo se je dvignil od 5 na 5,6 milijona Din in je treba čakati na izplačilo malo manj ko mesec dni. Naša terjatev v klirinškem računu s Turčijo znaša 0,88 milijona Din in je treba na izplačilo čakati 22 dni. Dolg Bolgarske pa znaša 0,65 milijona Din. Izplačilo v 75 dneh.

Okoli 3 milijone hl novega vina bo vrgla letošnja letina. Kvaliteta grozdja je bila na jugu odlična, na severu naše države pa ponekod slabša. Najboljša letina je bila letos v Dalmaciji, v Bosni in Hercegovini. V splošnem bomo imeli letos prav dobro vino. Izvoz svežega grozdja iz Fruške gore in Smedereva je letos ostal brez uspeha. Cene na vinskem tržišču: Slovenija 2 do 3,50, Hrvatska in Slavonija 1,50 do 2,50, Srem 1,20 do 2,25, Bačka 1,80 do 2,50, južni Banat 1 do 1,40.

Novice iz Dravske doline

Z Mute se posavlja neumoren delavec poslovdia elezarne gospod Perko. Polnih 14 let je vestno opravljal svojo ne-lahko službo. Z veliko taktičnostjo in do broto je lajšal delavcem težko življenje. Zato so ga ti brez razlike narodnosti spoštovali in ljubili. Čeprav brez lastnega premočenja, je rad pomagal revežem, kadar in kolikor je le mogel. V narodnem oziru je bil mož na mestu. V veliki meri je njegova zasluga, da je dobilo sokolsko društvo Muta-Vuzenica svoj dom. Ustanovil je Ciril-Metodovo družbo in bil nje predsednik. Dosegel je z njeno pomočjo otroški vrtec, ki ga danes poseča nad 40 otrok. Tudi strelska družina je njegovo delo. Vodil jo je kot predsednik vse do svoje ločitve z Mute. Kakor mnogi naši narodni delavci tudi g. Perko ni žel za svoje požrtvovalno in nesebično delo zasluženega plačila. Ko je podjetje, pri katerem je služil, prešlo v druge roke, so ga odslovili. Ob slovesu bodi vsaj na tem mestu izrečena narodnemu delavcu pristrčna zahvala. Želimo g. Perku, da bi čim lepše užival s svojo drago ženo in z otroki večer življenja.

Novice z Dravskega polja

V Orehovi vasi so še neizsledeni huncveti vlomili pri gostilničarju Lobniku. V notranost hiše so si hoteli pomagati na ta način, da so utrgali pri kletnem oknu železno mrežo. Sumljiv ropot je slišal železničar Ivan Horvat, ki stanuje v hiši, ter ustrelil s pištolo, da bi neznance prestražil. Nepovabljeni ponočni gostje so nato izginili v gluho noč, pustili so na mestu vloma tri vence vetrihov in dva nahrbtnika.

V Hotlnji vasi pa so si hoteli pomagati neznani rokomayhi skozi odprto slamnate strehe pri posestniku Francu Gselmanu. Ker pa ni šlo, so se vtihotapili skozi steklena vrata, ki so jih odprli s ponarejenimi ključi v notranost hiše, kjer so stikali in premetavali od pol 11. do 1. ure zjutraj. Huncveti so celo štirikrat ustrelili. Odnegli so zlato uro, srebrno uro in verižico, glede denarja pa niso imeli sreče, ker so našli komaj 50 para! Vršijo se poizvedbe.

Spartna gibanje

Sodniški odbor pri OO, službeno. K teknam v nedeljo, dne 27. X. 1935. se delegirajo: »Gradjanski« - »Drava« gosp. Lichtenberg, »Rapid« - »Železničar« (r.) g. Jančič, starosta sodnika pri glavni tekmi sodniška kandidata gg. Pušenjak in Murko.

Mariborske in okoliške novice

Dvojni jubilej javnega delavca

Tridesetletnica zakona in novinarskega dela bivšega narodnega poslanca g. Vekoslava Spindlerja

Jutri v soboto bo v Brežicah slavila rodovina znanega našega novinarskega tovariša, javnega delavca in bivšega narodnega poslanca g. Vekoslava Spindlerja redko rodbinsko slavlje. Tamkaj se bo slavil mariborski zdravnik g. dr. Metod Spindler z gđ. P. po Kerinovo iz Krškega, g. Vekoslav Spindler in njegova žena ga. Matilda bosta pa v ozkem krogu v navzočnosti svojih sedmero otrok: sodnika-kapetana Cirila iz Sarajeva, zdravnika dr. Metoda iz Maribora, učitelja Dušana iz Mozirja, topniškega podporočnika Bogdana iz Slovenske Bistrice, zasebnice Slave, mariborske matratne uradnice Matilde in banovinske uradnice Vladimire iz Maribora slavila 30 letnico svojega srečnega zakonskega življenja.

Obenem bo pa proslavil g. Vekoslav Spindler tudi 30letnico poklicnega novinarskega dela. Jubilat je namreč mesece oktobra l. 1905. prevzel uredništvo takratne celjske »Domovine« in se s tem trajno posvetil časnikarskemu stanu. V teh dolgih 30. letih je urednikoval ali sodeloval pri skoraj vseh naprednih listih, ki so izhajali na b. s. Spodnjem Štajerskem, deloval je pa tudi kot politik in kulturni delavec, tako, da bo njegovo ime vedno tesno združeno z življenjem, boji in uspehi naprednih štajerskih Slovencev v teh treh decenijah. Največ se je pa po vojni udejstvoval pri listih konzorcijske »Jutra«, katerim pripada njegovo delo še sedaj.

Ob tem res redkem trojnem slavlju izrekamo njemu in vsej njegovi rodbini iskrene čestitke z željo, da bi bilo njegovo delo za narod tudi še v bodoče plodovito!

Ker je odgriznil materi nos

„Sedaj pa sem zadovoljen“ — A. Cotič mora po prestani kazni iz države

Pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča je bila danes obravnavana proti 52letnemu zasebnemu uradniku Alfredu Cotiču, italijanskega državljanu iz Pulje, ker je dne 5. septembra t. l. odgriznil nos svoji materi Rozi Cotičevi in jo s tem telesno tako poškodoval, da je ostal obraz trajno skakav. Obtožnica opisuje dogodek, o katerih smo svojčas poročali, sledeče:

„ABASINIJA 1935“

Omenjenega dne okoli poldneva je bila obtoženčeva mati Roza Cotič na tukajšnjo pošto na glavnem kolodvoru. Ko je odhajala v smeri proti Aleksandrovi cesti, se je nenadoma znašel pred njo njen sin, obtoženi Alfred Cotič, ki je od nje ponovno zahteval denar. Ker mu pa mati ni hotela dati denarja, je zgrabil za njeno ročno torbico, katero ji je hotel iztrgati. Ker pa je mati torbico držala

čvrsto v rokah, je nenadoma torbico spustil in prejel mater za ramena. Z bliskovito kretnjo se je sklonil k njemu obrazu in ji v trenutku sekunde odgriznil nos, tako da mu je ostal v ustih. Nato je izplunil kos odgrizenega nosu in dejal: »Sedaj pa sem zadovoljen«. Nato je mater še sunil, da je padla na tla, ter je zdiral proti Aleksandrovi cesti. Pri današnji razpravi, ki ji je predsedoval s. o. s. dr. Tombak, se je obtoženec zagovarjal, da je živel v veliki bedi in da je storil omenjeno dejanje v silni razburjenosti ker mu mati ni hotela

ie najzanimivejši reportažni film

dati denarja. Na ta njegov zagovor pa se sodniki seveda niso mogli ozirati in so ga obsodili na 4 mesece strogega zapora ter na izgon iz države po prestani kazni.

ga, kar je naše in bo na vekov veke naše ostalo. Zbogom ljubljena primorska sestra in mati! Tvoja podoba bo do našega konca živela v nas!»

Po tem krasnem nagrobnem govoru je vrli zbor »Jadrana« ubrano in presunljivo odpel še pretresljivo žalostinko »Jamica tina je«, na krsto je padala zemlja, mrak je zagrnil svežo gomilo vzorne slovenske matere in žene, katere spomin bodo trajno nosili v srcu vsi, ki so poznali to plemenito dušo.

Občni zbor društva „Šola in dom“

Sinoči je bil v dvorani Ljudske univerze redni letni občni zbor Društva »Šola in dom«. Za občni zbor je bilo precejšnje zanimanje med starši in je bil zato zelo obiskan. Otvoril in vodil ga je agilen predsednik upokojeni srednješolski nadzornik g. dr. Leopold Poljanec, ki je uvodno toplo pozdravil navzoče, posebej pa zastopnika mestne občine Mariborja, člana mestnega sveta prof. Prijatelja. Kleno je bilo njegovo poročilo o uspehih društva v raznih perečih zadevah, ki se tičejo šole in doma. Tajniško poročilo je podala šolska upraviteljica ga. Bračičeva, blagajniško pa blagajnik davčni kontrolor g. Masten. Sledile so volitve, pri katerih je bil ponovno izvoljen za predsednika g. dr. Poljanec in ves ostali odbor z manjšimi spremembami. Ker sta dosedanja odbornika gg. Žebot in Masten odložila svoji funkciji, sta bila na njuni mesti izvoljena prof. Prijatelj in ga. M. Baričeva. Po volitvah se je razvila stvarna in dolgotrajna debata, v kateri je bilo izrečenih več ostrih kritik na račun učnih načrtov in šolskih knjig. O poročilih posameznih funkcionarjev društva pa bomo še poročali.

Priznanje mariborskemu pisatelju! V okviru prireditve jugoslovanskega državnega praznika v Pragi se bodo uprizorili »Blodni ognji« našega odličnega mariborskega književnika g. notarja dr. Šorlija. Delo, ki je v Ljubljani in Mariboru ob priliki obeh krstnih predstav tako krasno uspelo, bo brezdvomno tudi v Pragi užgalo.

Primer podjevnosti. Tukajšnja Hutterjeva tekstilna tvornica še vedno raste. Sedaj zaziduje ob meljskem brodu kompleks, kjer so pred 25 leti imeli Bolgari svojo vrtnarsko podjetje. Tudi se namerava v zimskem času, ko doseže Drava najnižji vodostaj, pričeti z gradbo treh opornikov za brv, ki bi vezala omenjeno tvornico s pobreško stranjo. Spomladi pa namerava Hutterjeva tvornica postaviti ob Gajevi in Malgajevi ulici na Pobrežju stanovanjsko kolonijo za svoje delavce.

Pristno uralsko sovo, ki se je selila na jug, in ki so jo ustrelili v ljutomerski okoličini, so izročili v nagačenje tukajšnjemu preparatorju J. Ziringerju, pri katerem si Mariborčani zvedavo ogledujejo lep eksemplar, ki pride v last ljutomerske meščanske šole.

Mestno poglavarstvo mariborsko opozarja osebe, ki nameravajo prodajati za praznik Vseh svetnikov na trgu vence in šopke, na določbo § 23 ob. zak. in na razpis kr. banske uprave Dravske banovine z dne 23. X. 1935, III. No. 5931/2, glasom katerega so opravičeni prodajati umetne vence in šopke samo oni, ki imajo tozadevno obrtno pooblastilo. Prav tako imajo pravico prodajati vzgojeno cvetje samo vrtnarji z obrtnim pooblastilom. Po § 1 t. l. ob. zakona smejo poljedelci prodajati cvetlice, ki niso umetno gojene. V okviru svojega kmetijskega gospodarstva jim je dopuščeno vezati tudi priproste šopke in vence s cvetjem, ki so ga sami pridelali. Proti kršilec tega razpisa, se bo postopalo po obrtnem zakonu.

Drevi ni predavanja! Ljudska univerza naznanja, da je g. senator dr. Frangež zbolel, in se mora radi tega njegovo današnje predavanje preložiti na poznejši čas. V ponedeljek, dne 28. oktobra predava g. prof. Vlakar iz Ljubljane o temi Atene - Carigrad - Kairo. Skioptične slike!

in pride v ponedeljek 28. oktobra

Odprtje nagrobnega kamna (spomenika) tragično umrlemu Kelnarju Avgustu, se bo izvršilo v nedeljo dne 27. okt. 1935 ob 11. uri na Magdalenskem pokopališču ob sodelovanju pevskega in godbenega društva. Pozivamo vso nacionalno in ostalo javnost, kakor tudi vse darovalce, da se te svečanosti udeležijo. Podružnica Narodno strokovne zveze v Mariboru.

Izredni občni zbor podružnice Narodno strokovne zveze v Mariboru, ki se je nameraval vršiti v nedeljo dne 27. okt. t. l. ob 9. uri, je preložen na nedoločen čas, kar naj članstvo izvoli vzeti na znanje.

Oficirski družabni večer, 26. oktobra 1935. 26. oktobra t. l. priredijo oficirji mariborske garnizije, družabni večer ob 21. uri v kazinski dvorani na čast komandanta mesta g. generala Hadžiča, komandanta inž. podoficirske šole g. generala Putnikoviča, pešadijskega polkovnika g. Stanešiča, art. podpolkovnika g. Radovanoviča in ostalih gg. oficirjev, ki so premeščeni iz te garnizije. Uprava doma ob tej priliki obvešča cenjene prijatelje premeščenih gg. oficirjev in jih prosi, da obiščejo ta družabni večer in naj smatrajo to za vabilo, ker se posebna vabila ne bodo izdala. Obleka poljubna. Uprava doma.

Do torka »Fantazija«. V sredo in četrtek gospod Svengali s svojimi eksperimenti v Veliki kavarni.

Sokolsko društvo, Maribor I. poziva vse svoje članstvo, da se udeležijo pogreba po pokojnem bratu Antonu Sancinu jutri v soboto ob 15. uri. Udeležba obvezna v civilu.

Sokolsko društvo Maribor II., Pobrežje priredi v soboto 26. tm. v dvorani gosp. Riedla na Pobrežju družabni večer z odhodnico bratom, ki odhajajo k vojakom. Starešinstvo društva obvešča o tem odbor in članstvo ter prosi polnoštevn. udeležbe tega družabnega večera, da se pri tej priliki poslovimo od naših bratov, ki odhajajo v službo domovine. Zdravo.

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Od danes dalje zabava, smeh, godba, petje, obilo humorja vidite in slišite v sijajni veseligradi

„Raj na zemlji“

Dunajski valček v sliki in godbi. Glavne vloge: Hermann Thimig, Heinz Rühman, Hans Moser. Theo Lingen so imena, ki jamčijo za prvovrstno zabavo! - Vsi kinoprostorji so toplo zakurjeni.

Kino Union. Danes premijera sijajnega filma »Dunajski valček« s Paulom Hörbiger-om, Theo Lingen-om, Eliso Illiard in Adelo Sandrock. Prekrasen film iz dunajskega življenja, poln veselja in dunajske glasbe. Opozorjamo! Prvič v Mariboru.

Narodna gledališče

REPERTOAR

Petek, 25. oktobra: Zaprto.

Sobota, 26. oktobra ob 20. uri: »Izdaja pri Novari«. Red B.

Nedelja, 27. oktobra ob 20. uri: »Medvedji ples«.

Učinkovita in pretresljiva Arxova drama »Izdaja pri Novari« se ponovi v soboto, 26. tm. za red B. Delo je eno najmočnejših, kar se jih je uprizorilo pri nas v poslednjem času.

Na predvečer češkega narodnega praznika bo prva ponovitev Wernerjeve komedije »Medvedji ples«. Delo je prav zabavno in je ob premieri napolnilo gledališče.

Nočno lekarniško službo imata danes v petek Königova in Maverjeva lekarna, jutri v soboto Savostova in Sirakova.

Riziko dela. Včeraj dopoldne se je pri delu v delavnicah drž. žel. ponesrečil 31-letni pomožni delavec Justin Uršič. Ko je s svojimi tovariši dvigal 200 kg težko železno ploščo, mu je spodrsnilo, kar je povzročilo, da ga je težka plošča pritisnila na desno nogo in mu jo hudo poškodovala. Reševalci so poškodovanca prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Tatvina denarja. Postrženci Marilj Očišnikovi Ob bregu je nekdo včeraj iz zaklenjene košare ukradel 100 dinarski bankovec. Oškodovanca je tatvino osumila neko postrežnico.

Ukradeno kolo. Tekstilnemu delavcu Otonu Ledinku iz Bresternice je včeraj neznanec odpeljal iz veže na Aleksandrovi cesti 14 možko kolo z evidenčno številko 78761. Tatvina je javljena policiji.

V GRAJSKI KINO

Na današnjem ribjem trgu so se prodajale sardele po 14, menule po 12, ciple po 20, postvri po 36, belice po 8 do 9 dinarjev za kg.

Mariborsko vremensko poročilo. Padavine 3,2, relativna vlaga 93, maksimalna temperatura 9,2, minimalna 7,4, barometer 730.

Razne vesti

Za načelnika kmetijskega oddelka banske uprave v Ljubljani je imenovan Ant. Podgornik, vpokojeni načelnik omenjenega oddelka.

Premestitev subotičke železniške direkcije v Beograd. V Beograd se bo preselila celokupna direkcija državnih železnic iz Subotice in sicer v nove hiše v Strossmayerjevi ulici, ki jih je železniško ministrstvo zgradilo v stanovanjske namene za svoje uradništvo. Zato so odpovedana stanovanja vsem uradnikom brez otrok in višjim uradnikom. Hudo prizadeti so s tem tudi mnogi slovenski uradniki, ki so bili premeščeni v Beograd iz Maribora in Ljubljane. Govori se tudi že delj časa o premestitvi železniške kontrole dohodkov, ki je bila premeščena iz Maribora v Beograd, da bo premeščena v Niš. Če namerava izvesti železniška uprava ta načrt in premestiti kontrolo dohodkov v Niš, bi pač storila najpametneje, če bi jo zopet premestila v Maribor, kjer so ji še vsi prostori na razpolago.

Zakonski osnutek novega združnega zakona je predložil Narodni skupščini kmetijski minister.

Strahovit orkan je besnel v Dalmaciji. Razknil je mnogo streh in povzročil veliko škodo.

Vrednost marke je padla na vseh svetovnih borzah. V Curihu e na primer padla za 37%, in sicer na 77.

Ob gomili Reharjeve mame

Včeraj popoldne se je zbralo pred mrtvašnico na mestnem pokopališču na Pobrežju številno spremstvo, da posveti zadnjo pot blagopokojni in plemeniti ženi in materi gospe Josipini Reharjevi. Pred mrtvašnico je pevski zbor »Jadrana« gniljivo odpel žalostinko »Vigred«, nakar se je razvil krasen spreved na magdalensko pokopališče. V sprevedu so bili tudi predstavniki nekaterih mariborskih kulturnih organizacij, tako na pr. tukajšnjega Umetniškega kluba in »Bratstva« ter Novinarskega kluba. Po opravljenih molitvah na grobu je spregovorila pesniško vznešena, tople in vsem navzočim solze izvabljajoče poslovilne besede gospa Slavica Lebanova v imenu primorskih žena in mater. V slovo ji je govorila:

»Še nekaj trenutkov in zasula Te bo, draga primorska sestra, žena in mati, slovenska zemlja, ki si jo tako goreče ljubila. Ni Ti bilo dano, da bi zasnula svoj večni sen v prelestni Vipavski dolini, tam pod Nanosom, kjer se preliva črna kri naše krvi. Ni Ti bilo dano, da bi živel v večnem domu ob svojem pokojnem možu, ki je omahnil tam spodaj sredi trpke življenske ceste. Odšla si od nas. Ti dobra, plemenita, goreča primorska sestra in žena, ki si bila vse svoje življenje zvesta in ponosna hči svojega rodu, ki Te tudi preganjanja niso oplašila in ne strle težke preizkušnje, ki so prihajale nad naš in naše otroke. Primorska sestra, z nami vsemi vred si bila deležna iste usode, ko smo morali doživeti, kar je človeku doživetij najtežje, ko je bilo treba zapustiti rodni dom in streho. Da se oddolžiš krvi, iz katere si zaplala v življenje, si dala svojemu rodu sina pesnika, pisatelja in javnega delavca, da oznanja besedo našega jezika, s tisto ljubeznijo, v kateri si mu odkrivala vso lepoto te-

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Poteklo je zopet nekaj mučnih minut, preden se je vrnil iz globine eden iskalec in sporočil:

»V tolmunu pod jezom ni ničesar in tudi v strugi tik pod njim ne. Voda je močno narasla. Odnese ga je s seboj. Kaj naj storimo?«

»Iščite, dokler ga ne najdete!« je ukazal Silan. Preiščite strugo dalje doli, tam, kjer se vlje voda med po strugi raztresenimi pečinami. Tam se je moral postaviti, tudi ako je mrtev. Preiščite natančno bregove. Če je živ, je morda splezal na kopno.«

»Živ ni,« je ugovarjal iskalec. »Po takem padcu ne more nihče ostati živ.«

»Če je padel v vodo, se ni ubil, razen če ga je zagnal pritisk z glavo ob črto.«

»Potem se je utopil v vrtincu.«

»Iščite na vsak način dalje in mi sporočite uspeh ali neuspeh v pisarno. Ste razumeli?«

»Sem,« je odgovoril delavec in se vrnil v strugo k ostalim.

Silan se je obrnil k delovodji:

»Pošljite ženske nazaj v tovarno in preskrbite, da se delo nemoteno nadaljuje!« Delavkam je pa dejal: »In ve si ne brusite jezikov! Zgodilo se ni nič.«

Nihče ni ničesar videl. Kdor bo razširjal kakšne govorice, bo odpuščen. Ste razumele?«

»Smo, gospod.«

»Povejti to tudi drugim!«

»Bomo.«

Potegnil je iz žepa dozo, si prižgal cigareto in odšel počasi po z mesečno obsijani stezi proti domu. Doma mu je bila prva pot v Ervinovo pisarno. Bila je zaklenjena, ker je pa imel tudi svoj ključ, jo je odprl, prižgal luč in se nervozno lotil iskanja. Mislil je, da mu bo treba s silo odpreti pisalno mizo in predale, zato se je skoraj začudil, ko je že kar takoj opazil na mizi pismo z Ervinovo pisavo, naslovljeno na Sido.

Bilo je zaplenjeno, a Silan ga je vendar z lahkoto odprl tako, da je ostal ovoj navidez docela nepoškodovan. Potem je razgrnil papir, si nataknil očala in čital.

»Oporoka...« je vzkliknil. »Napisana danes tik pred samoumornostjo.«

Ob čitanju se mu je obraz docela razvedril. Ves prejšnji strah je hipoma izginil in malo je manjkalo, da ni poskočil od veselja.

»Vrača Silanovino, vrača jo Silanom, edinim pravim lastnikom! Njegov samo-

mor je zmaga, popolna zmaga, ne polom... Izvrstno si to napravila. Ha-ha-ha... Spet smo edini in neomejeni gospodarji. Konec je roganovstva. Na tega nisem pričakoval. Tak konec vseh zmed. Kolosalno.«

Vzravnaval se je ponosno, kakor vojsko vodja po dobljeni odločilni bitki in pričel korakati gori in doli po sobi.

»Spet smo na konju. Ne, Silani smo neuničljivi. Trgovci, diplomati, strategji... Sedaj mi je vseeno, če ga najdemo ali ne. Bolje je — da ga še ne najdemo. Če bi bil le ranjen in še živ...«

Stopil je k hišnemu telefonu in poklical tovarno:

»Delovodja, pošljite koga k iskalcem gospoda Rogana in jim naročite, naj za danes opuste iskanje, ako ga še niso našli. Iskali bomo dalje jutri, ko bo svetlo. Lahko se še kdo ponesreči.«

Potem je previdno zopet zalepil Ervinovo oporoko, jo vtaknil v žep, ugasnil luč, zaklenil sobo in odšel v jedilnico, kjer je vzel iz omare buteljko vina, jo odmašil in natočil v čašo več let starega jeruzalema ter jo v dušku izpraznil.

»Sedaj je zopet vse kakor prej. Izginili so Rogani, ostal je Silan. Šel je Adolf, za njim Ervin, Evgen me pa nič ne briga. V žepu je oporoka. Ha-ha-ha...«

Šele nato se je spomnil Side:

»Čemu je hotela za njim v smrt? Saj ga vendar ni ljubila? Morala bi biti srečna, da se ga je iznebila. Kdo naj razume

ženske, so kakor april...«

Potem se mu je pa porodila nova misel:

In sedaj? Lastnica je prav za prav ona. Kaj bo storila? Se bo poročila z zdravnikom? Naposled — naj se, ako hoče. Gospodar na Silanovini ostanem jaz. Zdravnik naj zdravi. Ne razume se na tovarno, posestvo in trgovino. Tako bomo vsaj nemoteno kraljevali.«

Toda v to veselo modrovanje je udarila nova disonanca:

»Govorim, kakor da je Rogan že zares mrtev. Če ni? Če še živi in sploh ne umre? To bi bilo nerodno. Lahko bi se še premislil. Dobro bi bilo ugotoviti to še nocoj. Lažje bi se spalo...«

V nadaljnjem premišljevanju ga je zmotil hrušč na dvorišču. Skočil je k oknu in pogledal, kaj je. Spodaj so se ob svitu svetilk gnetli premočeni ljudje in nosili nekaj težkega.

»Našli so ga...« je vzkliknil in zaklical skozi okno: »Kaj je?«

»Našli smo gospodovo truplo.« je povedal šofer.

»Truplo? Mrtev je?«

»Mrtev...«

»Bilo je zagobjeno med dvema skalama v strugi ob cesti, tisoč metrov daleč pod jezom. Glava je vsa razbita in tudi udi so polomljeni. Pasti je moral na skalo.«

(Se bo nadaljevalo.)

Iz naših društev

Za lepoto Maribora

Ob občnem zboru Olepševalnega društva — Krasna bilanca vztrajnega dela za olepšavo mesta

Te dni je imelo mariborsko Olepševalno društvo svoj redni letni občni zbor. Predsednik dr. Franjo Lipold je v otvoritvi pozdravil g. Loosa, ravnatelja tujsko-prometne zveze in tajnika Mariborskega tedna. Uvodoma je omenjal naloge Olepševalnega društva, ki skrbi ob najožjem sodelovanju z mestno občino in zlasti z mestnim gradbenim uradom za olepšavo mesta. Olepševalno društvo vzdržuje svojo lastno vrtnarijo, ki daje lepotično cvetje za vse mestne nasade. Ima svojo drevesnico, iz katere so bila vzeta vsa v mesto na novo zasajena drevesa. Olepševalno društvo prireja stalno koncerte v mestnem parku in oskrbuje drsalni sport. Pri vseh prireditvah oskrbuje olepšavo z zeletem. Olepševalno društvo je zaradi teh svojih nalog, ki jih ob intenzivnem sodelovanju vseh članov odbora vestno vrši, važen faktor v našem tujskem prometu. Denarna sredstva črpa le deloma iz subvencije mestne občine, ki znaša v tekočem letu 117.000 Din. Samo personalni izdatki za plačilo delavcev in nadvrtnarja znašajo letno 210.000 Din. Olepševalno društvo je moralo kriti na izdatkih iz svojih lastnih sredstev okroglo 100 tisoč Din, kar je bilo v zadnjem letu mogoče le s prihranki iz prejšnjih let. Zato bo Olepševalno društvo prosilo mestno občino, da zviša svojo subvencijo na prejšnjo višino.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Božidar Kolar, je povzeti, da je število društva v letu 1934 775 članov. V minulemu letu so se uredili vsi mesni nasadi in posula pešpota v mestnem parku. Popravile so se tudi stare in poškodovane klopi v parkih, v Tomšičevem drevoredu, na Kalvariji, na promenadni poti, na Vrbanovi poti proti Kamnici. Ribnik v mestnem parku je temeljito očiščen rastlin in blata. Tudi ribnik v Ribniškem selu je bil trikrat očiščen. Čolni so se popravili in prepleskali ter se nabavila spet dva nova sportna čolna. Na Kalvariji so se nanovo uredila vsa pota in popravile klopi ter je bil zgrajen nov železobetonski mostiček. V drevoredih v mestnih ulicah je bilo zasajenih v zadnjih letih 1117 novih dreves.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Alfonz Gilly, je povzeti, da je znašala subvencija mestne občine v minulem poslovnem letu 117.000 Din proti 162.000 Din v letu 1933. Iz subvencije

se likvidirajo mesečne plače nadvrtnarja in dokler obstoja kredit, tedenske mezde delavcem in prispevki k njih bolniškimu zavarovanju. Delavske mezde in njih bolniško zavarovanje izkazuje izdatek 181.000 Din. Preko 91.000 Din je moralo društvo kriti iz lastnih sredstev. Ker se mora za koncerte v parku plačevati vzlic tozadevni prošnji celo 20 odst. državne takse in tudi samoupravne takse, je prebitek znašal le okroglo 7000 Din. Čolnarna je dala okroglo 10 tisoč Din. Treba bo še ostale stare čolne nadomestiti z novimi. Z drsališča v mestnem parku in na ribniku v Ribniškem selu je imelo Olepševalno društvo radi neugodnih vremenskih prilik težave. Dohodek je znašal le 3500 Din. Treba bo misliti na umetno drsališče. Vrtnarja in drevesnica sta dali okroglo 32 tisoč Din. Na članarini in prostovolnih prispevkih članov se je kasiralo okroglo 9000 Din. Olepševalno društvo bo s svojimi prihranki zgradilo v Ljudskem vrtu cvetličnjak, ki bo tudi služil za prezimovanje dekorativnih rastlin. V imenu pregledalcev računov je poročal g. Ljudevit Petrič, da je našel račune v vzornem redu.

Pri nato sledečih volitvah so se soglasno izvolili: za predsednika dr. Franjo Lipold, odvetnik v Mariboru; za podpredsednika rač. svetnik v pok. Ivan Knop; za tajnika mag. uradnik Božidar Kolar; za blagajnika bančni uradnik Alfonz Gilly. Za odbornike: Terezija Švarcova, dv. sv. v pok. dr. Josip Kronvoegel, ingž. Josip Jelenec, trgovec Ivan Kvas in šolski upravitelj v pok. Lopar-nik Peter. — Za namestnike: podpolkovnik Marko Nikolič, ravnatelj dr. Matko Heric, šolski upravitelj v pok. Božidar Mohorčič, višji davčni nadkontrolor v pok. Ivan Rojko in dr. Fran Stamol. — Za preglednike računov: šolski upravitelj Ljudevit Petrič in ravnatelj Rajko Boltavzar. — Kot veščaki se pritegnejo v odbor: ravnatelj Putnika g. Josip Loos, mestni gradbeni svetnik g. inž. Josip Baran ter arhitekta Saša Dev in Josip Černigoi. — Mestno občino zastopajo v odboru člani mestnega sveta gg. dr. Janko Kovačec, Josip Ošlak in Miro Žitnik.

Pri slučajnostih se je ga. Terezija Švarcova vsem funkcionarjem društva zahvalila za njihovo požrtvovalno delo.

Spominjajte se C. D.

Iz življenja in sveta

V oblasti Amaconk

Doživljaji zamenitega raziskovalca Clarka, ki so ga Amaconke ujele

Svojevrsen doživljaj se je pripetil znanemu ameriškemu raziskovalcu Jonu Clarku. Pred kakšnim letom se je Clark podal s svojo znanstveno ekspedicijo v Venezuelo, da bi preiskal območje Ria Negra. Njegovi spremljevalci so se utaborili ob nabrežju Ria Negra, Clark sam pa je napravil majhen prodor v pragozd. Ni napravil kakšnih 30 korakov, ko je zaslišal za seboj obupne klice na pomoč. Tudi strelji so odmevali. Clark je takoj pohitel nazaj in videl, kako neki redki prikazni odnašajo mrtva trupla njegovih tovarišev. Te redke prikazni so bile ženske, belo pobarvane in s sulicami oborožene. Clark se je takoj skril v grmovju, toda že ga je opazila ena od amaconk. Amaconke so takoj napadle svoje sulice proti Clarku. Toda na povelje zapovednice so se takoj nekoliko umaknile. Clarka so zvezale in so ga prepeljale v neko vaško naselbino, kjer so stanovale izključno samo ženske.

Spor in pokolj med Amaconkami — Clarkova rešitev.

V koči, v kateri je bivala načelnica, ki se je za ujetnika zelo zavzela je bilo nekaj evropskega pohištva in tudi angleške knjige. Clarku je takoj bilo jasno, da je to »kraljico« amaconk spreobrnili neki angleški misionar. Niti najmanj pa je ni to dejstvo oviralo, da ne bi zbrala iz različnih plemen ženskih Amaconk ter se z njimi podajala na roparske pohode. Podobnost Clarka z imenovanim misionarjem mu je bila rešila življenje. Tako je pozneje ta kraljica amaconk zatrjevala. Clark je smel ostati pri amaconkah, toda obenem so mu sporočile, da bodo vsak poskus bega kaznovali s smrtjo. Tri mesece je Clark prebil med amaconkami. Pri nekem praznovanju pa so se amaconke tako napile žganja, da je

prišlo med njimi in »kraljico« do nekega spora, ki se je končal s tem, da so svojo načelnico usmrtili s strupeno puščico. Nato so Clarka privezale k nekemu kolu, da bi ga živega sežgale. Ker pa so bile amaconke tako pijane, da so kmalu za tem zaspale, se je Clark kmalu osvobodil ter izginil v pragozdu. Po enem mesecu neverjetnih naporov v pragozdovju je prišel Clark do prvega civiliziranega človeškega bivališča.

MOČ BRITANSKE VOJSKE.

Osredotočenje britanskega sredozemskega ladjevja je vzbudilo velikansko pozornost po vsem svetu in poživilo zanimanje glede moči britanske vojne sile. Skupno število vojnih obveznikov, pripadajočih belemu plemenu, znaša v vsem britanskem imperiju 8 milijonov. Število vojakov, ki pripadajo drugim plemenom, se označuje s tremi milijoni. Če upoštevamo, da ima samo Indija 300 milijonov prebivalcev, potem je to število zelo majhno. V Veliki Britaniji sami sta 2,5 milijona vojnih obveznikov. Celokupna britanska vojska (kopna vojska, mornarica, letalstvo) šteje 673.000 častnikov in prostakov, z indijskimi oddelki pa preko 954.000 mož. Če se upoštevajo vojska po dominionih, potem pridemo do števila 1.200.000 mož. Še vedno je najvažnejše in najpomembnejše vojno sredstvo britanskega imperija ladjevje. 1. februarja 1935 je obsegala britanska flota skupno 370 edinic, 66 edinic pa je bilo v gradnji. V gradbenem programu 1935-36 so 3 križarke, 8 čilcev in 3 podmornice.

Pobožna želja.

Moški bi želeli, da bi bile žene zvečer: zvečer da bi se pojavile, zjutraj da bi izginile...

Razno	Prodam	Sobo odda
POZOR! GOSTILNA BARIC. Težno, v soboto in nedeljo domače kolone. Prvovrstno vino od Din 8.— naprej. 4853	SPALNICE, JEDILNICE, kuhinjske opreme, stole vseh vrst za takojšnje dobave z jamčeno kupite pri Novaku. Vetrinjska 7. Koroška 8. 4285	SOBO. lepo, zračno, oddam takoj boljšemu, solidnemu gospodu. Vprašati v trgovini Kravos. Aleksandrova 13. 4857
Posesi	PRODAM KRAVO, srednje veliko, na novi doji. Težno, Maistrova 24. 4852	Službo išče
NOVOZGRADBA, soba, kuhinja, hlev, vrt, Din 10.000. Dobičkanosno posetov pri mestu, 50 oravov, Din 250.000. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 4854	JABOLKA oddajamo po Din 1.50 naprej. Velika izbira. Kmetijska družba, Meljska cesta 12. 4749	PERICA IZVEŽBANA se priporoča cenjenim damam. Naslov v upravi »Večernika«. 4857